

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Сектор за бригу о породици и
социјалну заштиту
Одељење за инспекцијски надзор
Број: 021-02-00206/2018-19
Датум: 21.12.2018. године
Немањина 22-26
Београд

ГОДИШЊИ ПЛАН ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА ИНСПЕКЦИЈЕ **СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ЗА 2019. ГОДИНУ**

Инспекцијски надзор у области социјалне заштите, у складу са Законом о социјалној заштити, врши министарство надлежно за социјална питања преко инспектора социјалне заштите, осим када су у питању пружаоци услуга са територије аутономне покрајине, када инспекцијски надзор врши надлежни орган аутономне покрајине као поверени посао, а преко инспектора социјалне заштите¹.

Када су у питању центри за социјални рад и пружаоци дневних услуга у заједници са територије града Београда, (осим смештаја за жртве трговине људима), инспекцијски надзор врши градска управа града Београда као поверени посао, преко инспектора социјалне заштите². Инспектори социјалне заштите министарства надлежног за социјална питања "имају право и дужност да остварују непосредан надзор

¹ Закон о социјалној заштити, члан 168 став 2, "Службени гласник РС", број 24/11

² Закон о социјалној заштити, члан 168 став 3, "Службени гласник РС", број 24/11

над радом инспектора социјалне заштите органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора"³.

Актуелно, инспекцијски надзор над пружаоцима услуга социјалне заштите реализује укупно 13 инспектора социјалне заштите⁴.

Инспекција социјалне заштите организована је на три нивоа, при органима управе: Одељење за инспекцијски надзор Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у оквиру Сектора за бригу о породици и социјалну заштиту, покрајинска инспекција социјалне заштите у оквиру Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, као и инспекција у оквиру Секретаријата за социјалну заштиту града Београда.

Број надзираних субјеката у надлежности инспекције социјалне заштите далеко надмашује капацитете ових инспекцијских служби: 76 установа социјалне заштите чији је оснивач Република Србија или Аутономна покрајина Војводина, 464 лиценцираних пружалаца услуга социјалне заштите, 140 центара за социјални рад, као и велики број услуга социјалне заштите које пружају невладине организације контролише свега 13 инспектора социјалне заштите (инспектори Министарства (9), покрајински (3) као и инспектори Секретаријата за социјалну заштиту града Београда (1)).

Одељење за инспекцијски надзор Министарства, има искуство рада од 14 година и актуелно броји девет инспектора: два правника, три социјална радника, три психолога, и један педагог.

Одељење за инспекцијски надзор Министарства обавља послове који се односе на⁵: инспекцијски надзор над радом установа социјалне заштите и других правних и физичких лица која обављају делатност социјалне заштите односно психолошке делатности у погледу примене закона, других прописа и општих аката; контролу поступка пријема корисника у установу социјалне заштите за смештај корисника у погледу потреба корисника и капацитета установе; контролу прописаних евиденција; приговоре на рад установа социјалне заштите од стране корисника, запослених, грађана и других институција; мишљење за накнаду трошкова смештаја у интернат средњих

³ Закон о социјалној заштити, члан 169 став 3, тачка 1), "Службени гласник РС", број 24/11

⁴ 9 на нивоу Републике, 3 Покрајине и 1 у Београду

⁵ Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министрству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

школа и трошкова оспособљавања деце и омладине ометене у развоју; инспекцијски надзор над радом органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора (покрајина, град Београд) и друге послове из делокруга Одељења.

Инспектори социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања поред послова инспекцијског надзора од 2013. године обављају и послове лиценцирања организација социјалне заштите за пружање услуга из ове области: по захтеву организације за издавање лиценце за пружање услуга социјалне заштите воде управни поступак, у оквиру кога утврђују испуњеност услова и стандарда за пружање конкретне услуге, врше ванредне утврђујуће инспекцијске надзоре, по потреби и контролне надзоре, сачињавају записнике о истим, сачињавају решења, а касније, током пружања услуге, обавезни су да контролишу поштовање испуњених услова и стандарда од стране пружаоца услуге током целог периода важења лиценце. Такође, у надлежности инспектора социјалне заштите Министарства је и суспендовање и одузимање лиценци по Закону о социјалној заштити.

Просечан број инспекцијских надзора у ранијем периоду кретао се око 80 годишње. Инспекцијских надзора у 2014. години било је 172, у 2015. - 192, у 2016. години 258, у 2017. години 247 надзора, а у 2018. години 230 надзора. Послове инспекцијског надзора инспектори Министарства у највећем броју случајева обављају у пару (два инспектора) због сложености посла и обезбеђивања мултидисциплинарног приступа.

Преглед реализованих инспекцијских надзора од 2010.-2018. године

Година	Укупно	Ванредни	Захтеви за лиценцу	Редовни	Саветодавне сл. посете
2010.	106	44	36	26	/
2011.	85	32	35	18	/
2012.	87	32	41	14	/

2013.	107	37	22	48	/
2014.	172	83	54	35	/
2015.	192	115	50	27	/
2016.	258	78	175	6	/
2017.	247	114	90	/	43
2018.	230	167	126	21	14

Из приказаних података уочљиво је да се инспекцијски надзори у социјалној заштити спроводе углавном кроз ванредне инспекцијске надзоре, поводом инцидентних ситуација или по сазнању о постојању илегалног пружаоца услуга (нерегистровани субјекти, без лиценце за рад) и по захтеву за утврђивање испуњености услова за добијање лиценце за пружање услуга социјалне заштите. Разлог за ово је првенствено у недовољном броју ангажованих инспектора социјалне заштите, због чега је немогуће обезбедити већи број редовних инспекцијских надзора и континуитет контроле над пружаоцима услуга социјалне заштите и осталим установама – надзираним субјектима у овој области.

За 14 година постојања инспекције социјалне заштите Министарства издато је укупно 133 забране рада илегалним пружаоцима услуга (нерегистровани субјекти) - у 2018. години је издато 8 забрана рада.

У току 2016. године, Одељењу за инспекцијски надзор Министарства поднето је укупно 460 захтева организација социјалне заштите за издавање лиценце за пружање услуга у овој области. У истој години издато је 115 лиценци (од почетка лиценцирања 2013. године до краја 2015. године издато је свега 108 лиценци организацијама социјалне заштите). Велики број захтева је пренет и у 2017. годину, у којој је издато још 106 лиценци организацијама социјалне заштите. У 2018. години издате су још 128 лиценце организацијама социјалне заштите за пружање услуга.

Укупан број издатих лиценци организацијама социјалне заштите закључно са 31.12.2018. године је 464.

Циљеви инспекцијског надзора у области социјалне заштите

Циљеви инспекцијског надзора у области социјалне заштите су:

- 1) остварење законитости рада установа социјалне заштите и других правних и физичких лица која обављају делатност социјалне заштите, односно психолошке делатности у погледу примене закона, других прописа и општих аката;
- 2) спречавање и сузбијање пружања услуга социјалне заштите од стране нерегистрованих субјеката;
- 3) постизање испуњености услова и стандарда за обављање делатности и пружање услуга социјалне заштите;
- 4) унапређење квалитета услуга социјалне заштите.

План инспекцијског надзора инспекције социјалне заштите усмерен је ка остварењу наведених циљева.

Контролне листе у области социјалне заштите и процена/самопроцена ризика надзираних субјеката по контролним листама

У складу са ставом 2) члана 10. Закона о инспекцијском надзору⁶ инспекција социјалне заштите је дужна да сачини годишњи план инспекцијског надзора. Инспекција социјалне заштите је сачинила контролне листе за надзиране субјекте (12), али због наведених околности (недостатак кадровских капацитета у односу на број надзираних субјеката и повећан обим захтева за лиценцу) није у ситуацији да изврши процену ризика свих надзираних субјеката на основу контролних листа, нити на неки други начин, у року који би подразумевао увремењено сагледавање стања и пресек достигнутог квалитета у систему социјалне заштите у Републици Србији.

У складу са Законом о инспекцијском надзору (члан 14. став 5) инспекција социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је од свих надзираних субјеката захтевала да у одређеном року изврше самопроцену

⁶ Службени гласник РС, број 36/2015

испуњености захтева из контролне листе и самопроцену ризика и о томе доставе извештај.

О исходима извршене самопроцене организације социјалне заштите имале су обавезу извештавања у датом року Одељењу за инспекцијски надзор Министарства. Ови извештаји о самопроцени надзираних субјеката инспекцији социјалне заштите Министарства су, у обиму који то омогућавају подаци којима располаже, послужили за поступање по Правилнику о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области социјалне заштите у утврђивању степена ризика надзираних субјеката и сачињавању Предлога плана инспекцијских надзора, наравно, имајући у виду и очекивани наставак процеса лиценцирања организација социјалне заштите.

Предлог годишњег плана инспекцијских надзора инспектора социјалне заштите за 2019. годину

У Предлог годишњег плана инспекцијских надзора за 2019. годину преносе се нереализоване обавезе инспекције социјалне заштите Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања из текуће године, односно, инспекцијски надзори који су били садржани у Годишњем плану инспекцијских надзора за 2018. годину, а који због великог обима послова инспекције социјалне заштите, највећим делом усмерених на реализацију ванредних инспекцијских надзора, нису у тој години реализовани:

Инспекцијски надзори на 6 месеци (по 2 инспекцијска надзора у години за наведене надзиране субјекте), док се ризик не смањи испод високог, над следећим надзираним субјектима:

1. Центар за социјални рад Бајина Башта – услуга помоћ у кући – критичан степен ризика,
2. Центар за социјални рад Пријеполје - услуга помоћ у кући – критичан степен ризика,
3. Центар за социјални рад Нова Вараш - услуга помоћ у кући – критичан степен ризика.

Наведени инспекцијски надзори ће се реализовати следећом динамиком:

Редовни теренски инспекцијски надзори за наведене надзиране субјекте реализоваће се у првом кварталу 2019. године, а контролни (теренски и канцеларијски) инспекцијски надзори код истих субјеката – у трећем кварталу исте године (прецизнија динамика реализације надзора није могућа због немогућности процене динамике решавања захтева за лиценцу и потребе за реализацијом ванредних инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима и поводом инцидентних ситуација).

Осим наведених, из 2018. године преносе се и инспекцијски надзори над следећим надзираним субјектима:

1. Установа СОС Дечије село Сремска Каменица – средњи степен ризика – у координацији са покрајинском инспекцијом социјалне заштите,
2. Установа за одрасле и старије, Стари Лец, Пландиште – средњи степен ризика – у координацији са покрајинском инспекцијом социјалне заштите,
3. Центар за социјални рад Шабац – послови јавних овлашћења, средњи степен ризика,
4. Центар за социјални рад Житорађа – послови јавних овлашћења, средњи степен ризика,
5. Центар за социјални рад Медвеђа - послови јавних овлашћења, средњи степен ризика,
6. Центар за социјални рад Нови Кнежевац - послови јавних овлашћења, средњи степен ризика – у координацији са покрајинском инспекцијом,
7. Центар за социјални рад Крупањ - послови јавних овлашћења, средњи степен ризика,
8. Центар за социјални рад Житиште - послови јавних овлашћења, средњи степен ризика,
9. Центар за социјални рад Кањижа - послови јавних овлашћења, средњи степен ризика – у координацији са покрајинском инспекцијом социјалне заштите,
10. Центар за социјални рад Неготин - послови јавних овлашћења, средњи степен ризика,
11. Установа „Св. Василије Острошки Чудотворац“ Нови Бечеј – услуга становање уз подршку – средњи степен ризика – у координацији са покрајинском инспекцијом социјалне заштите.

Редовни теренски инспекцијски надзори за наведене надзиране субјекте реализоваће се у другом и трећем кварталу 2019. године (прецизнија динамика реализације надзора није могућа због немогућности процене динамике решавања захтева за лиценцу и потребе за реализацијом ванредних инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима и поводом инцидентних ситуација).

Над контролисаним субјектима који се по самопроцени сврставају у степен средњег ризика (11), реализоваће се по 1 инспекцијски надзор годишње (и током 2019. године по 1) док се ризик не смањи испод средњег ризика.

На основу анализе незаконитости и неправилности утврђених у претходне 3 године реализоваће се инспекцијски надзори и у установама социјалне заштите:

1. Установа за смештај одраслих и старијих Кулина, Алексинац -први квартал 2019. године,
2. Установа социјалне заштите за децу и младе, одрасле и старије „Ветерник“ У Ветернику - други квартал 2019. године,
3. Установа за смештај одраслих и старијих Стамница, Петровац на Млави- трећи квартал 2019.године,
4. Установа за децу и младе Звечанска, Београд - трећи квартал 2019. године,
5. Установа за одрасле и старије „Отхон“, Стара Моравица- четврти квартал 2019. године,

Током 2019. године реализоваће се и 2 инспекцијска надзора над радом органа којима је поверено вршење инспекцијског надзора (покрајина, град Београд).

Активности инспекције социјалне заштите ће током 2019. године бити усмерене првенствено ка надзираним субјектима са критичним и високим степеном вероватноће настанка штетних последица, односно субјектима са повећаним ризиком одступања од прописаних услова и стандарда за пружање услуга односно обављање делатности, онима код којих је констатован повећан степен одступања у претходној години и ка онима код којих се у потребној мери не поштују закон и други прописи у области социјалне заштите.

На основу анализе реализованих самопроцена 496 надзираних субјеката, 376 послује са незнатним степеном ризика, 104 са ниским, 10 са средњим степеном, 4 са

високим и 2 је самопроцењено да се налази у критичном степену ризика (Центар за социјални рад Пријепоље - услуга помоћ у кући – критичан степен ризика, и Центар за социјални рад Нова Варош - услуга помоћ у кући – критичан степен ризика – већ су били обухваћени планом за 2018. годину и овим планом су пренети у текућу годину).

У складу са тим, инспекција социјалне заштите ће током 2019. године реализовати инспекцијске надзоре на 6 месеци (по 2 инспекцијска надзора у 2019. години, укупно 8 инспекцијских надзора за надзиране субјекте са високим степеном ризика), док се ризик не смањи испод високог, над следећим надзираним субјектима:

1. Центар за социјални рад Бечеј – услуга лични пратилац детета –висок степен ризика,
2. Центар за социјални рад Кањижа –послови јавних овлашћења –висок степен ризика,
3. Центар за социјални рад "Колубара“, Ваљево – послови јавних овлашћења – висок степен ризика,
4. Центар за социјални рад Бечеј – услуга дневног боравка за децу, младе и одрасле са интелектуалним тешкоћама –висок степен ризика.

Наведени инспекцијски надзори ће се реализовати следећом динамиком:

Редовни теренски инспекцијски надзори за наведене надзиране субјекте реализоваће се у првом кварталу 2019. године, а контролни (теренски и канцеларијски) инспекцијски надзори код истих субјеката – у трећем кварталу исте године (прецизнија динамика реализације надзора није могућа због немогућности процене динамике решавања захтева за лиценцу и потребе за реализацијом ванредних инспекцијских надзора над нерегистрованим субјектима и поводом инцидентних ситуација).

Над контролисаним субјектима који се по самопроцени сврставају у степен средњег ризика (9), реализоваће се по 1 инспекцијски надзор годишње (и током 2019. године по 1) док се ризик не смањи испод средњег ризика:

1. Установа социјалне заштите - Дом за старе „Долина сунца“, Суботица - услуга домског смештаја одраслих и старијих – средњи степен ризика,
2. Центар за социјални рад Параћин – Домско одељење у Извору – услуга домског смештаја одраслих и старијих – средњи степен ризика,

3. Геронтолошки центар Књажевац – услуга домског смештаја одраслих и старијих – средњи степен ризика,
4. Друштво за церебралну парализу Ваљево – услуга лични пратилац детета – средњи степен ризика,
5. Установа за децу и младе „Споменак“, Панчево – услуга становање уз подршку – средњи степен ризика,
6. Центар за социјални рад Чајетина – послови јавних овлашћења- средњи степен ризика,
7. Удружење за помоћ деци са посебним потребама „НАШИ СНОВИ“, Ваљево – услуга дневног боравка за децу, младе и одрасле са интелектуалним тешкоћама –средњи степен ризика,
8. Центар за социјални рад Прибој – услуга дневног боравка за стара лица – средњи степен ризика,
9. Центар за социјални рад Прибој – услуга дневног боравка за децу и младе са тешкоћама у развоју – средњи степен ризика.

Инспекција социјалне заштите планира вршење инспекцијског надзора код надзираних субјеката код којих у претходном периоду није вршен надзор, и то тако да се оствари сврха надзора, односно да се побољша ниво испуњености услова и стандарда и смањи степен ризика.

Такође, број представки и притужби у односу на пружаоце услуга и имаоце јавних овлашћења ће бити још један показатељ на основу кога ће се опредељивати установе/организације социјалне заштите за вршење инспекцијских надзора, ванредних претежно.

Број саветодавних службених посета реализоваће се у складу са приспелим захтевима.

У складу са информацијама о постојању нерегистрованих субјеката, реализоваће се и инспекције са циљем да им се забрани рад, односно, да се преведу у легалне пружаоце услуга социјалне заштите.

Како се у претходном периоду инспекцијски надзор спроводио углавном кроз ванредне инспекцијске надзоре, ситуација ће бити иста и у 2019. години, с тим што ће и даље нагласак бити на решавању захтева за лиценцирање.

Мере и активности за постизање циљева

По питању плана, мера и активности превентивног деловања инспекција социјалне заштите ће поступати кроз:

- Превентивно деловање,
- Налагање мера.

Инспекција социјалне заштите планира да у 2019. години унапреди:

- праћење стања у области над којом има надлежност, процену ризика и планирање. Додатни начин за унапређење наведених активности је ангажовање једног извршиоца на ново систематизовано радно место на пословима аналитике, извештавања и вођења евиденција у оквиру Одељења за инспекцијски надзор Министарства;

- јавност свог рада објављивањем планова инспекцијских надзора, обавештавањем јавности о примени прописа и правима и обавезама за надзиране субјекте који из њих произилазе, обавештавањем јавности о сазнањима инспекције о постојању ризика и предузетим мерама на званичној интернет презентацији Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у циљу указивања надзираним субјектима на најчешће пропусте и одступања надзираних субјеката пружањем стручне и саветодавне подршке надзираном субјекту, издавањем аката о примени прописа;

- саветодавне службене посете;

- предузимање превентивних инспекцијских надзора и других превентивних активности.

Осим тога, инспекција ће, на основу анализе резултата спроведене самопроцене из 2019. године на исти начин објављивати упутства о поступању за превазилажење уочених неправилности, упозорења о њиховим обавезама из закона и других прописа, као и акте указивања на могућност наступања штетних последица, али и на појединачном нивоу.

У складу са утврђеним одступањима и неправилностима инспекција социјалне заштите ће надзираним субјектима у вршењу редовних, ванредних и контролних инспекцијских надзора изрицати и управне мере:

- Превентивне мере,
- Мере за отклањање незаконитости,
- Посебне мере наредбе, забране и заплене,
- Мере за заштиту права трећих лица.

Координацијом са другим инспекцијским службама и другим органима интензивираће се активности на спречавању обављања делатности нерегистрованих субјеката. Као и до сада, свака информација о постојању илегалног пружаоца услуга социјалне заштите биће иницијатива за реализовање ванредног теренског инспекцијског надзора, у циљу превођења у легалну зону пружања услуга социјалне заштите. Уз подршку Координационе комисије и учешћем у радним групама које је иста оформила, радиће се на успостављању боље и квалитетније сарадње са правосудним органима и органима МУП-а у циљу успостављања адекватније казнене политике према онима који су више пута имали забране рада, а настављају са истим.

Начин за постизање циљева наведених у Предлогу плана инспекцијских надзора

Циљеве дефинисане у Предлогу годишњег плана инспекцијских надзора инспекција социјалне заштите ће достићи својим превентивним деловањем и изрицањем управних мера кроз:

- Саветодавне службене посете,
- Инспекцијске надзоре,
- Координацију са другим инспекцијским службама и органима управе, правосудним органима,
- Мере у складу са Законом о социјалној заштити и Законом о инспекцијском надзору,
- Анализу стања у области социјалне заштите.

Рок за завршетак предвиђених мера и активности – крај 2019. године.

Показатељи учинка на нивоу мера и на нивоу активности

Показатељи учинка инспекције социјалне заштите:

- Забрањен рад нерегистрованим субјектима који пружају услуге социјалне заштите, по информацијама којима инспекција располаже,
- Повећан број лиценцираних организација социјалне заштите,
- Смањен ниво степена ризика код надзираних субјеката обухваћених контролом.

По процени Одељења за инспекцијски надзор Министарства, током 2019. године инспектори социјалне заштите реализоваће више од 200 инспекцијских надзора.

Одељење за инспекцијски надзор Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту, доставља Предлог плана инспекцијских надзора Координационој комисији Владе Републике Србије ради прибављања мишљења, у складу са Законом о инспекцијском надзору. Одељење за инспекцијски надзор добило је сагласност Координационе комисије Владе Републике Србије бр. 06-00-00355/6/2018-08 од 23.11.2018. године на Предлог годишњег плана инспекцијског надзора инспекције социјалне заштите за 2019. годину.

Годишњи план инспекцијских надзора инспекције социјалне заштите за 2019. годину усвојен је Одлуком министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања број 021-02-00206/2018-19 од 21.12.2018.године.

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

